

УКРАЇНА НАРОЩУЄ ЕКСПОРТ ЦУКРУ

**ЯГОЛЬНИК О.Г. –
редактор журналу
«Цукрові буряки»**

За даними асоціації «Укрцукор», цьогоріч посівна площа цукрових буряків в Україні складає 284 тис. га, що більше порівняно з минулим роком майже на 30%. Щедріша й бурякова нива. Сприятливі агрометеорологічні умови дали можливість аграріям вчасно й якісно провести весь комплекс польових робіт і отримати вагомий урожай, що очікується в межах 13 млн. тонн цукросировини, а виробництво цукру в Україні зростає на 20%. При цьому перехідні залишки цукру на кінець поточного МР оцінюються в більш ніж 300 тис. тонн. Ще понад 2 млн. тонн цукру принесе новий маркетинговий рік (вересень-жовтень 2016-2017 роки).

Українська цукрова галузь має великий потенціал, але поки що не може реалізувати його на повну силу через ряд об'єктивних і суб'єктивних факторів – спад попиту на цукор, низькі оптово-відпускні ціни внутрішнього ринку, що межують на рівні собівартості виробництва, суттєве скорочення протягом

останніх двох десятиліть кількості працюючих цукрових заводів (майже в 4 рази!), надлишок продукції, тощо.

Цукровиробники і в цих умовах активно шукають нові ринки збуту й експортні канали. Схоже, не без успіху. Тільки в серпні, за повідомленням аналітичної служби «Укрцукру», Україна експортувала 32,9 тис. тонн цукру, що на 17,9% більше, ніж у липні. Поставки здійснювались до Грузії, Шрі-Ланки, Азербайджану, Киргизії, Ізраїлю, Таджикистану, Албанії та ін. країн.

У новий сезон цукроваріння Україна увійшла з більш динамічними показниками: очікується, що 43 заводи виго-

товлять близько 2 млн. тонн цукру. Враховуючи світовий дефіцит цукру та вигідне географічне положення, український буряковий цукор стає бажаним продуктом у багатьох країнах Азії, Європи та СНД. Як за ціною, так і за якістю, може конкурувати на нових ринках азійських і африканських країнах.

Надзвичайно привабливий для українських цукровиробників (як за обсягом, так і за потенціалом зростання, з вигідною логістикою) ринок ЄС (на жаль, Україні виділено явно низькі євроквоти, які, сподіваємось, найближчим часом Єврокомісія перегляне і збільшить до розумних меж).

Залишаються серед пріоритетних напрямків також Грузія, Ізраїль, Азер-

Завдяки значним продажам у серпні на другій позиції укріпилась ТОВ «Агрофірма ім. Довженка» ВП «Яреськівський цукровий завод» із результатом 20,18 тис. тонн (9,03 млн дол.). Найбільший експортер серпня, ТОВ «Новооржицький цукровий завод», замикає чільну трійку рейтингу експортерів в 2015/16 МР. За сезон підприємство поставило 13,42 тис. тонн цукру сумарною вартістю 6,06 млн. дол. Українські цукрові компанії налаштовані до кінця календарного року експортувати 250 тис. тонн білого цукру, а при нинішніх реаліях, маючи надлишок потужностей виробництва цукру, навіть подвоїти цей показник.

Цифри, звичайно, не такі великі для країни, яка в 90-ті роки ХХ століття за сівала в межах 1,5 млн. га цукрових буряків, виробляла за сезон на 192 цукрових заводах до 5 млн. тонн цукру й щороку значну його частину експортувала, але тенденція обнадійлива: ринок відкрив дорогу і готовий приймати український цукор, стимулює українських виробників активно нарощувати виробництво й експортні поставки.

Є ще один «козир» у цукровиробників України – оптимізація структури підприємств з метою організації замкнутого виробництва для того, щоб і буряки вирощувати, і самим їх переробляти та біомодернізація й перефільювання на випуск біопалива, що забезпечить завантаження підприємств і вирішить ряд соціальних проблем як в галузі, так і в окремих регіонах, де ті ж цукрові заводи є містоутворюючими. Отже, можна прогнозувати не тільки стабільність ринку цукру в майбутньому 2016-2017 маркетинговому році (вересень 2016 - серпень 2017) та підвищення рівня його споживання, а й зростання площ під цукровими буряками. Цілком ймовірно, що Україна з часом поверне собі й статус провідного експортера цукру, адже потенціал для цього не втрачено.

байджан, Гонконг і ряд інших країн Азії.

Як повідомляє аналітичний відділ асоціації «Укрцукру», найбільші обсяги відвантажень цукру в 2015/16 МР українські компанії здійснювали до Румунії (22,07 тис. тонн). На другому місці за обсягами поставок розмістилася Грузія (18,15 тис. тонн), на третьому — Азербайджан (13,37 тис. тонн). На четвертому та п'ятому місцях закріпилися Казахстан (10,38 тис. тонн) та Шрі-Ланка (8,7 тис. тонн). Найбільшим експортером цукру в сезоні 2015/16 МР є компанія ПрАТ «Продовольча компанія „Поділля“». Обсяги поставок складають 21,72 тис. тонн на суму 10,52 млн. дол.